75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го КВІТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 18, 1968 No. 73. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 17 квітня, 1968

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ЮДЖІН МекКАРТІ ТВЕРДИТЬ, що три демократичні кандидати змагатимуться аж до Номінаційної Конвенції в серпні в Шикаґо за те, хто здобуде номінацію на кандидата на президента. Сенатор МекКарті заявляє, що він зовсім не плянує об'єднувати свої здобутки під час правиборчої кампанії з силою нюйоркського сенатора Роберта Ф. Кеннеді. МекКарті передбачає, що в найближчому часі зголосить свою кандидатуру віце-президент Ґюберт Гомфрі. І ця трійця кандидатів буде змагатися ще на Конвенції, бо аж тоді хтось один переможе. МекКарті знає, що Гомфрі матиме підтримку зорганізованого робітництва, але він, МекКарті, має підтримку інтелектуалів, лібералів і незалежних — так він сам твердить.

ЗСА ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО ВОНИ ВІДДАДУТЬ Чесько-Словацькій Республіці її золото тоді, коли чесько-словацький уряд погодиться дати Америці відшкодування за ті всі маєтки, які він сконфіскував після того, як в 1948-му році прийшли до влади комуністи. 29-го березня ц.р. чеський комуністичний уряд знов домагався, щоб ЗСА віддали 18.4 тонни золота, що є частиною того золота, яке забрали німці, коли втікали з Праги під час другої світової війни. Прага вже 15 років домагається цього золота. Нова пропозиція в цій справі може спекулювати, що ЗСА будуть лагідніші до Праги, де почався трохи ліберальніший курс під проводом Александра Дубчека. Вашингтон вирішив поки що не віддавати Празі золота, бо противники Дубчека могли б твердити, що американські „капіталісти підтримують новий курс у Празі".

ЗГІДНО ЗІ СТАТИСТИКОЮ, ЗСА мають тепер 10.48 більйона дол. золота, а рік тому запас золота цієї країни виносив 13.1 більйона дол. Департамент скарбу повідомляє, що припинилося зменшування запасу золота, коли встановлено двояку ціну на золото: по 35 дол. за одну унцію, коли продається золото тим державам, уряди яких належать до золотого бльоку і не спекулюють на тому, щоб збільшити ціну на золото, обезцінивши одночасно американський доляр. ЗСА скасували закон, згідно з яким вартість доляра мусіли підтримувати золотом таким способом, що в державній скарбниці мусіло бути стільки золота, скільки виносила одна четвертина долярових банкнотів в обігу.

ПІД ЧАС ЗАВОРУШЕНЬ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВБИВСТВОМ д-ра Кінга згинули 39 осіб, в цьому було 5 білих і 34 негри. 25 осіб згинули внаслідок того, що їх пострілено, 10 осіб згинули у зв'язку з пожежами під час заворушень, а 4 особи згинули з інших причин. Між загинулими були 4 жінки. 15 осіб між загинулими були у віці 21-го року або молодші, між ними було одне 11-місячне немовля, яке згоріло в колисці. Найбільше осіб згинуло в Шикаґо — 11, у Вашингтоні, Д.К. — 7, в Балтиморі і Кензас Сіті — по 6, в Сінсіннеті і Дітройті — по дві особи, а в Мемфісі, Міннеаполіс, Теллегессі, Трентоні і Джексонвіллі — по одному. Від куль поліцменів згинули 11 осіб, 9 осіб згинули від куль невідомих осіб, і 5 осіб були застрелені приватними особами.

У СВІТІ

МАО ТСЕ - ТУНҐ НАЗВАВ останні муринські заворушення в Америці „складовою частиною сучасної світової революції" і звернувся з закликом до „робітників, селян і революційних інтелектуалів" у широкому світі „підтримати боротьбу чорних людей в З'єднаних Стейтах Америки". Це вже вдруге комуно - китайський диктатор солідаризується з муринськими екстремістами, стверджуючи їх вартість для справи комунізму.

„ДІЯЛОҐ" МІЖ ХРИСТИЯНАМИ И МАРКСИСТАМИ ВИЯВИВ поважні розбіжності в підході до справ економічних, соціяльних і політичних — ствердила Світова Рада Церков в Женеві у своєму офіційному комунікаті. Хоч водночас зазначено, що „ті розбіжності не є такі, щоб їх ніколи не можна було вирівняти", проте на з'їзді Світової Ради Церков в Упсалі у Швеції 4 липня вирішать, чи взагалі варто продовжувати такий „діялоґ" між католиками, протестантами й православними з одного боку та марксистами з другого.

ЯПОНСЬКІ КОМУНІСТИ ІНФІЛЬТРУВАЛИ провід робітничих професійних спілок та, зокрема, спілку транспортових робітників і можуть у часі будьякої кризи стати поважною загрозою для безпеки Японії — виявив речник японської поліції, Кіосуке Ґіторсу. Японська комуністична партія нараховує 270.000 членів, її партійний орган має 326.000 накладу, але в останніх парляментарних виборах комуністи дістали 1,656.477 голосів.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД СТАВИТЬСЯ ЛЕГКОВАЖНО до ревеляцій лондонського „Сандей Таймсу", наче б „французький Філбі",себто зрадник на совєтській шпигунській службі, намовив президента де Ґолля зайняти протиамериканське становище й відкликати збройні сили з НАТО. Автором тих ревеляцій є Філіпп Тіро де Восжолі, який кілька років тому покинув службу у французькій таїній поліції і переїхав до ЗСА. Частину його спогадів надрукує „Лайф".

АФРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА ТАНЗАНІЯ ВИЗНАЛА республіку Біяфрі: цією республікою є колишня Східня провінція Ніґерії, яка відкололась від Ніґерії, проголосивши себе окремою державою Біяфрі. Африканські лідери не розуміють тієї постанови Танзанії, бо половину території Біяфрі зайняли вже війська центрального ніґерського уряду і Біяфрі не має шансів втриматися.

У ГРЕЦІЇ ПОСТАВЛЕНО ПІД ХАТНІЙ АРЕШТ двох колишніх прем'єрів: Георґа Папандреу і Панайотіса Канелльопульоса. Припускають, що грецький уряд, який править по-диктаторськи, спертий на військо, хоче перешкодити тим політичним діячам скласти публічно якісь опозиційні заяви 21 квітня ц. р. коли-то будуть перші роковини приходу військового уряду до влади.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ЗВЕРНУВСЯ з пламенним закликом до лідерів всього арабського світу — замиритись з уваги на спільного ворога — Ізраїль. Практично цей заклик стосується головно консервативного монарха Савді Арабії Фейсала II і ліво - соціялістичного президента Альжиру Хуарі Бумедієна. Припускають, що Нассер свідомий, що без єдности всього арабського світу — нема шансів перемогти Ізраїль.

Президент перевів тригодинну нараду на Гаваях з адміралами й генералами

Гонолюлю. — Президент Джансон перевів більше 3-ох годин на нарадах в Гонолюлю на Гаваях з найвищими військовиками, які інформували його про воєнну ситуацію у В'єтнамі та різні проблеми стратегії і тактики, що виринули у зв'язку із звуженням терену бомбардування Північного В'єтнаму та мировими контактами. У цих нарадах взяли участь теперішній головний командант американських збройних сил на Тихому океані адмірал Ґрент Шарп та призначений вже його наступник від літа цього року адмірал Джан МекКейн. Далі, голова шефів об'єднаних штабів ген. Ерл Вілер генерал летунства Джан Р. Райєн і генерал наземного війська І. Біч. З цивільних урядовців присутніми були на тій нараді асистент державного секретаря для далекосхідніх справ Віллім Банді і призначений, поруч із амбасадором Авереллом Гарриманом, на репрезентанта ЗСА в розмовах з північно-в'єтнамськими комуністами — Сайрус Р. Венс. Президент зустрівся на тій нараді з високими старшинами, які завжди наполягали на бомбардування Північного В'єтнаму і тепер, мабуть, висловлювали острах з приводу Президентової заборони переводити над Північним В'єтнамом налети на північ від 20-ої паралелі. За безпосередній наслідок такого наказу вважають посилену протилетунську оборону Північного В'єтнаму, який стягнув всі протилетунські гармати й ракети з обширів Гайфонґу і Ганою, в яких комуністи вже не бояться налетів, на південь від 20-ої паралелі. Тому американські налети відбуваються тепер в дуже важких умовинах. Ось так, наприклад, у вівторок 16 квітня американці втратили над Північним В'єтнамом аж 4 джетові бомбовики: два з них, „Ф-105 Тандерберд", були збиті протилетунським вогнем, а два типу „Ф-4 Фантом", зударились. Один летун загинув, але всі інші врятувалися. Зате наземні бої в Південному В'єтнамі ущухли: американські коментатори приписують це не так атмосфері у вижиданні мирових переговорів, як радше величезним людським втратам, що їх зазнали комуністи в останніх тижнях. У вівторок 16 квітня південно-корейський президент Чуґ Ґі Парк відлетів із Сеулу на зустріч з президентом Джансоном в Гонолюлю на Гаваях.

Популярність президента Джансона значно збільшилася

Прінстон, Н. Дж. — Агенція Публічної Опінії д-ра Ґелупа перевела опитування вже після того, як президент Джансон наказав зменшити бомбування у В'єтнамі та заявив, що не буде старатися про перевибір і ствердила, що популярність Президента значно збільшилася, бо 49 відсотків опитуваних схвалюють дії Джансона. Треба пригадати, що в половині березня тільки 36 відсотків опитуваних схвалювали політику президента Джансона. Агенція стверджує, що рідко буває, щоб в такому короткому часі так значно, бо аж на 13 відсотків, змінилося становище опитуваних. Опитування відбувалися в 300 місцевостях по всіх стейтах. Члени агенції опитували 1.471 особу. Аж 64 відсотки опитуваних схвалили рішення Президента припинити бомбування у В'єтнамі. Тільки 26 відсотків були проти цього рішення Уряду. Агенція навела деякі голоси тих, які невдоволені з того, що Джансон рішився не кандидувати. 75-річний емеритований учитель уважає, що Джансон дуже заслужився для цієї країни і для своєї партії.

В Мемфісі закінчився страйк, у зв'язку з яким вбито д-ра Кінґа

Мемфіс, Теннессі. — Тут закінчився 16-го квітня страйк санітарних робітників, які вивозять сміття, який тривав майже два місяці, і у зв'язку з яким незаарештований досі злочинець вбив провідника негрів о. д-ра Мартина Лютера Кінґа. Д-р Кінґ прибув був до Мемфісу, щоб очолити демонстрацію страйкуючих робітників, які в 90-ох відсотках є неграми, і перед демонстрацією його застрелив злочинець. Це вбивство спричинило криваві демонстрації в численних місцевостях цієї країни. Страйк закінчено тим, що санітарні робітники дістали збільшену заробітну платню по 15 центів за одну годину праці. Платня робітників виносила від 1.60 до 2.25 дол. за годину праці. Місто погодилося на те, що робітники належатимуть до робітничої спілки, яка боронила їхні інтереси. Аванси робітників будуть відбуватимися на основі сеньйорату. Негри тішаться новим договором, але вони з жалем згадують, що „втратили такого свого оборонця", як д-р Кінґ.

Крайова продукція становила в першій чверті $827,3 більйона

Вашингтон. — Департамент Торгівлі і Федеральна Резервова Система стверджують, що в першій чверті цього року крайова продукція збільшилася в першій чверті на $20 більйонів і становила в річному відношенні рекордову суму $827.3 більйона. В четвертій чверті минулого року ця продукція збільшилася була на $16 більйонів і виносила в річному відношенні $807.3 більйона.

Мистець С. Гординський виїхав до Риму

В половині цього тижня виїхав до Риму мистець С. Гординський, запрошений Кардиналом Иосифом Сліпим, як мистецький консультант при оформленні новозбудованої церкви св. Софії-Премудрости Божої. Церква ця — не тільки перша українська церква в Римі, але й перша вповні візантійського типу церква у Вічному місті. Буде оформлена вона згідно з усіма вимогами візантійської традиції, зокрема української, а водночас має мати модерний характер, відповідний для сучасної людини.

С. Гординський не тільки мистець, а й спеціяліст-дослідник візантійської іконографії, автор друкованих наукових праць з тієї ділянки. Він щойно закінчив малювати в церкві Пресв. Евхаристії у Вінніпеґу два монументальні стінописи (450 кв. стіп кожний): „Вселенський Собор 1962-65" і „Хрещення Києва" з більш як 120 фігурами природної величини. По дорозі до Риму С. Гординський затримається кілька днів у Парижі, де його дочка Лариса студіює на Сорбоні, а також відвідає мистця Олексу Грищенка, який живе на півдні Франції.

У Тант, мабуть допоможе знайти місце для розмов між ЗСА і Північним В'єтнамом

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй конферував в минулий вівторок 16 квітня з американським амбасадором в ОН Артуром Голдберґом. Ту розмову газети пов'язують з заявою речника Державного Департаменту, що ЗСА привітали б допомогу „третьої сторони" у вибранні місця для перших розмов між Америкою та Північним В'єтнамом. Хоч офіційно Північний В'єтнам ще не відкинув остаточно запропоновані Америкою невтральні столиці — Женеву в Швайцарії, Вієнціян в Ляосі, Ранґун в Бірмі, Ню Делі в Індії та Бандунґ в Індонезії, проте північно - в'єтнамська преса назвала ті місця „невідповідними". Здогадуються, що північно - в'єтнамські комуністи не погоджуються на ті столиці з двох причин: кожна з названих азійських країн мала конфлікти в Комуністичним Китаєм, з якими Північний В'єтнам хоче надалі зберігати добрі взаємини, а також — Північний В'єтнам боїться „втратити обличчя" в очах міжнародних комуністів, якщо він поквапно прийме американську пропозицію. Речник американського Уряду заявив, що ЗСА „не мають заміру рятувати своє обличчя, а рятувати Південний В'єтнам". Як найбільш вірогідне місто, що на нього погодяться обидві сторони, вирінув Париж, де Північний В'єтнам має свого постійного політичного репрезентанта і де існує також комуно - китайська амбасада. Франція — формальний союзник ЗСА, але насправді веде неприхильну до ЗСА політику, зокрема була і є виразно проти американської політики у В'єтнамі, все ж відносини й атмосфера в Парижі такі, що можна вважати його за „невтральне" місце, де й південно - азійські союзники Америки, які брали б участь у таких розмовах — як Південний В'єтнам, Тай і Південна Корея — почувались би свобідно. Можливо, що У Тант власне й запропонує Париж на місце перших розмов. Хоч північно - в'єтнамський уряд використовує справу обрання місця для розмов з Америкою для антиамериканської пропаґанди, проте очевидячки приготовляється до тих розмов. Вказує на це відкликання з стану спочинку колишнього міністра закордонних справ Північного В'єтнаму Хуан Туї та призначення його на міністра без докладно визначених функцій: припускають, що він власне буде головним репрезентантом Північного В'єтнаму у розмовах з ЗСА. Другим таким репрезентантом буде, мабуть, Тран Кванґ Гуї, що став головою культурно - виховної ради при північно - в'єтнамському прем'єрі. Хуан Туї брав участь в Женевській конференції в 1961 році, а Тран Кванґ Гуї має марку фахового пропаґандиста.

СССР збільшує свою воєнну фльоту на Середземному морі

Мадрид.— Еспанія зажадала від ЗСА додаткових ґарантій безпеки з уваги на щораз більше число совєтських воєнних кораблів у східній частині Середземного моря. Однак водночас Еспанія зберігає добрі взаємини з арабськими державами, особливо з Альжиром, які користуються „приязню" і економічною допомогою збоку Совєтів. В останніх двох-трьох тижнях совєтські воєнні кораблі раз-ураз переїздять через Дарданелі з Чорного моря на Середземне море. Американські керівні кола твердять, що Совєти мають вже на Середземному морі 40-45 воєнних кораблів різних видів, головно підводних човнів, нищильників, кружляків і транспортних кораблів. Разом та совєтська воєнна фльота не може рівнятися щодо своєї сили і оперативної вартости з американською Шостою фльотою, не тільки щодо числа кораблів — Шоста фльота має коло 60 одиниць — але головно тому, що совєтські кораблі не мають летунської забезпеки, а Шоста фльота гуртується довкола двох велетенських літаконосців. Проте те зосереджування совєтських воєнних кораблів в східній частині Середземного моря має поважне політичне значення: воно дає арабським країнам, головно Єгиптові і Сирії, почуття певности, що у випадку нової війни проти Ізраїлю вони можуть рахувати на активну допомогу збоку тих совєтських кораблів, хоч не відомо, як та допомога практично виглядала б.

В. ДІДЮКА ПЕРЕВИБРАНО НА ГОЛОВУ ОКРУГИ УНС В ТОРОНТІ

Учасники річних зборів Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Торонті.

Торонто. З Канадійської Канцелярії Українського Народного Союзу інформують, що в суботу, 6 квітня ц. р. о год. 1.45 по полудні там у шкільній залі УНО при 297 Каледж вул... голова Торонтської Округи Відділів УНСоюзу відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Торонто, в результаті яких гол. радний УНС Василь Дідюк був переобраний на голову Окружного Комітету. Він же відкрив ці збори, в яких взяли участь 22 секретарі і делегати Відділів. Привітавши присутніх, між ними і заст. головного предсідника і директора Канадійської Канцелярії Б. Зорича, голова прочитав порядок нарад, який прийнято без змін.

Звітування з цілорічної праці виготовив п. В. Дідюк. Округа в Торонто вже два роки підряд своїми організаційними вислідами займає передове місце в організаційній системі УНСоюзу. За 1966-ий рік Торонтська Округа стала в Організаційній кампанії чемпіоном, здобувши 704 членів, а за звітний 1967-ий рік, без Ніяґарської Округи, зорганізувала 575

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВЕЛИКОДНЯ РАДІОПЕРЕДАЧА В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — На Великдень 21-го квітня із „Станції Народів" надаватиметься українська Великодня Радіогодина від 3:45 до 4:45 по полудні. — Українська Великодня радіопрограма слідуватиме безпосередньо після Звіту про гру у футбол в Лос Анжелесі. Подібна Великодня Радіопередача була переслана з тієї ж станції в неділю 14 квітня о годині 2-гій по полудне, для тих українців, які святкують Великдень за новим стилем. Згадані радіопересилання ведені Українською Радіогодиною Визвольного Фронту, під керівництвом п. Степана Зорія надаються із згаданої станції кожної неділі, понеділка, середи та п'ятниці від 2-гої до 3-тьої год. дня.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ НА ТЕЛЕВІЗІЇ И РАДІЮ В ШИКАҐО ТА НЮ ЙОРКУ

Година Українських Мелодій Романа Мариновича з Вашинґтону, Д. К. передасть Великодні програми по телевізії та радіо в Шикаґо і Ню Йорку. У навечір'я Українського Великодня, в суботу 20 квітня, о год. 9-тій ранку буде передана Великодня Радіопрограма зі станції WHBI - FM в Ню Йорку, в тому й святкові привіти від кол. віце-президента Р. Ніксона, голови Республіканської партії Р. Блиса та губернатора Рокефелера. На сам Український Великдень, в неділю 21 квітня, о год. 4-ій по полудні буде передана Великодня програма з телевізійної станції WCIU - TV (UHF), русло 26 в Шикаґо, Ілл. На цій програмі будуть передані українські ґаґілки, великодні пісні та музика, а також святкові привіти від кол. віце-през. Р. Ніксона, голови республіканської партії Р. Блиса та сенаторів Е. Діркcена й Е. Персі.

ВШАНУЮТЬ КОЛ. ГОЛОВУ СОЙМУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Ню Йорк. — З ініціятиви Карпатського Дослідного Центру відбудеться святочна зустріч з нагоди завершення 75-років життя та 50 років громадської праці проф. Августина Штефана — голови кол. Сойму Карпатської України й міністра освіти. Зустріч відбудеться в Українському Інституті Америки, 28 квітня, о годині 2-гій по полудні. Після програми — спільне прийняття.

ПЛЕНУМ ВИХОВНО-ОСВІТНЬОЇ РАДИ

Торонто. — Президія Організаційного Секретаріяту ТКВОР в порозумінні із Секретаріятом СКВУ подає до відому, що 18 і 19 травня 1968 р. відбудеться у Торонті, в приміщенні Свято-Миколаївської „Рідної Школи", 4 Белвудс ав., Пленум Тимчасової Координаційної Виховно-Освітньої Ради. У програмі: ліквідація Комісії Української Виховної Системи, обговорення і схвалення організаційного проєкту постійного Координаційного Виховно-Освітнього Центру С-КВУ, Вибір органів того центру і накреслення пляну праці на найближчу каденцію. До участи в пленумі запрошені: патрони спонзори і члени Комісії УВС, крайові гром. централі, крайові шкільні ради, об'єднання педагогів, наукові установи, О-ПДЛ, жіночі організації, молодечі організації та студентські установи. Світові чи крайові установи, які не зможуть взяти участи в пленумі, уповноважать до участи своїх відпоручників, які перебувають на терені Канади чи ЗСА.

Д-р ОЛЕГ ФЕДИШИН ДОПОВІДАТИМЕ ПРО МАЙБУТНЄ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Ню Йорк. — В Річмонд коледжі при Ситі Юніверситі (Міський Університет) в Ню Йорку: 130 Стайвесан Плейс, Статен Айленд, відбудеться серія викладів і обговорень на тему „Поділені країни в поділеному світі", яку заініціював д-р Олег Федишин з Річмонд коледжу. Виклади відбудуться в різних днях квітня і травня, д-р О. Федишин доповідатиме на цю тему 21-го травня о 7-ій год. вечора. Після доповіді — обговорення.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ЩЕ ОДИН РОСІЙСЬКИЙ МОНУМЕНТ В ОДЕСІ

В Одесі встановили новий „монумент" на згадку про оборонні бої частин совєтської армії в 1941 році проти фашистів. Хоча місто Одеса, що відомо й школярам, знаходиться на території України, на пам'ятнику викарбовано ще один поличник українській мові: „Героям, победившим смерть, родіна".

ПОСТАВИЛИ ПАМ'ЯТНИК МИКОЛІ СКРИПНИКОВІ

Київські газети повідомили в лютому, що в „Харкові відкрито пам'ятник визначному діячеві совєтської України М. О. Скрипникові". Автори пам'ятника, не відомо якого вигляду, були М. Овсянкін і В. Гвозділов. . .

УССР Є ЧЛЕНОМ КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ОН

„Вісті з України" Ю. Смолича і КҐБ в числі з лютого ц. р. повідомили, що „Україна є також членом Комісії ООН по правах людини, Всесвітнього поштового союзу, Всесвітньої метеорологічної організації, Міжнародного аґенства по атомній енерґії тощо".

В УКРАЇНІ ЖИВЕ 46 МІЛЬЙОНІВ 400 ТИС. ЛЮДЕЙ

За даними совєтської преси, в 1966 р. в Україні що 10 хвилин народжувалось 14 дітей, щодоби — 1955 осіб. „На 1 січня 1968 року на Україні налічувалося 46.400 тисяч чоловік, при чому в містах і селищах міського типу проживає 53% населення України".

ПОМЕР КОБЗАР ЄГОР МОВЧАН

Київська „Культура і Життя" з 28 березня 1968 р. сповістила, не подаючи дати, про смерть відомого кобзаря Єгора Мовчана, нар. 1898 р. в селі Велика Писарівка на Сумщині. Осліпши в дитинстві, він навчивсь грати на кобзі, заробляв співом на життя, прославивсь виконанням дум „Невільницький плач", „Три брати самарські" та ін. За совєтської влади Є. Мовчан добровільно, або примусово складав „історичні думи" про Сталіна, Леніна, Чапаєва та подібних. У повідомленні „міністерства культури УССР" не сказано, якого дня помер, де та коли поховано кобзаря.

ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР У НЮ ЙОРКУ

64-ий Відділ СУА влаштовує Великодній Базар із святковим домашнім печивом, у Велику П'ятницю 19 квітня, в кімнаті ч. 31 в УНДомі на 2-ій авеню. Випродаж триватиме тільки від 10-ої ранку до 1-ої г. дня.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Режисери за кулісами

Слідчий, досліджуючи кожний злочин, старається в першу чергу устійнити, хто найбільше із того злочину скористав, кому могло найбільше залежати, щоб той злочин стався. У випадку вбивства Мартіна Лютера Кінґа і масових муринських заворушень із підпалами та грабунками, зразу впадає в очі, що просто єдину політичну користь з обох тих злочинів могли мати тільки комуністи. Мартін Лютер Кінґ проповідував змагання до расової рівности ненасильними засобами, закликав до співпраці з білими в русі за громадянські свободи — тому білі не могли вбачати у ньому свого ворога. Водночас він, лавреат нобелівської мирової нагороди, був для широких муринських мас найпопулярнішим лідером, був їх гордістю, був їх наче прапорним мужем. Отож його вбивство вдаряло по престижі Америки за кордоном і провокувало все муринське суспільство до гострої реакції. Дейвід Лоренс цілком логічно запитує у своєму коментарі в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорті" з 22 квітня ц. р.: „Чи атентат проти д-ра Мартіна Лютера Кінґа був вислідом „змови" одної людини? Чи, може, вбивника найняла і ним керувала якась організація?" І Лоренс просто вказує на комуністів.

Ще виразніше комуністичну руку видно в муринських заворушеннях. У Балтиморі, в Мериленді, після вбивства Кінґа було цілком спокійно. Аж ось 3 квітня прибув туди войовничий лідер „чорної сили" Стоклі Кармайкел на таємну нараду — і рівно через три дні після того, наче на даний знак, почалися масові підпали й грабунки. В усіх містах, де відбувалися такі заворушення, вони робили враження добре заздалегідь підготовленої акції. Колюмніст Дрю Пірсон твердить, що лідери „чорної сили" заплянували були ті заворушення на 18-19 червня ц. р., але пересунули дату на квітень, використавши „добру нагоду" — нібн обурення з приводу вбивства Кінґа. А Стоклі Кармайкел публічно, під час своїх відвідин в Гавані на Кубі, нахвалявся, що в Америці вибухне „громадянська війна", — він їздив до різних комуністичних країн, де, вірогідно, діставав інструкції, як технічно довести до тієї „громадянської війни".

Можна цілком солідаризуватися з Дейвідом Лоренсом, що спричинців отих злочинів не слід дошукуватися тільки серед бідних, упосліджених і безграмотних. Навпаки — треба шукати їх серед рафінованих, грамотних і заможних плянувальників, у закордонних центрах комунізму та серед їх тутешніх „симпатиків".

Червоний прапор

Хворіючи, як і всі імперії, на гігантоманію, а в зв'язку з тим і всякого роду пишні святкування, Москва встановила ще одне „свято", яке відзначено 8 квітня: „50-ліття державного прапора СССР". Усім відомо, що він червоного кольору, однак, мало кому було відомо, в тому числі й між громадянами імперії, що червоний прапор це не що інше, як „національний російський прапор". Про це повідомили московські і, звичайно, київські та інші газети. „Молодь України" з 9 квітня писала, що „8 квітня 1918 року питання про державний прапор обговорювалось на засіданні Ради Народних Комісарів з В. Леніним" і що „Свердлов запропонував зробити бойовий червоний прапор національним російським прапором. Пропозицію большевиків прийнято одноголосно". Згодом на прапор дочепили серп і молот, як нібито символ єднання робітників і селян. Прапор, як бачимо з большевицьких постанов, не так комунізму, як Росії.

І теоретично, і практично беручи, ті, що носять по вулицях у країнах вільного світу червоний прапор чи будь-як підтримують „ідеї" такого прапора — носять і підтримують ідеї імперіялістично - загарбницької Росії. Кожному, хто хоче або вміє мислити, ясно, що сучасний Л. Брежнєв у Кремлі — це в минулих віках Іван Каліта, Петро І, або Микола II . . . Совєтська преса з нагоди „дня червоного прапора" не тільки виговорилась про його справжню суть. Навіть „Молодь України", яка виходить у Києві, на українській території, заперечила в тому повідомленні і Київ, і Україну, повторюючи за офіційним повідомленням ТАСС: „Червоний прапор гордо майорить над Кремлем, немовби осіняючи всю нашу Батьківщину". В перекладі на людську мову це означає Росію. Щоб якось вийти „з лицем", Москва наказала вивішувати час від часу в Києві „прапор УРСР" та подібні беззмістовні „прапори" в інших поневолених „республіках". Але суть залишається та сама: червоний прапор є прапором російського імперіялізму, народовбивства, штучного голоду, загарбання чужих земель — прапором нестерпної ганьби нашого століття.

ДВА АТЕНТАТИ

Мюнхен. — 8-го квітня в Атланті, в стейті Джорджія, поховано пастора Мартина Лютера Кінґа, що впав жертвою не виявленого ще злочинця в Мемфісі.

11-го квітня, мов відгомін із-за океану, пролунали постріли в Берліні: молодий німець стріляв на другого молодого німця і тяжко його поранив. Жертва замаху Рудольф (Руді) Дучке. Ім'я замаховця — Бахман. Обидва, мабуть, видужають з отриманих ран.

Дучке, 28-літній студент, здобув собі популярність серед частини молоді в Західній Німеччині. Він належить до типу молоді, котру названо в англосаксонському світі „сердитими молодими людьми".

Дучке стоїть на чолі організації, що зветься Спілкою Соціялістичних Студентів. Ця Спілка незалежна від Союзу Німецької Соціял-Демократичної Молоді.

Організація Руді Дучке уважає себе за „ліву" і виступає проти всіх: проти партій, проти існуючого в Західній Німеччині політичного устрою, проти режиму в високих і середніх школах, проти церковної ієрархії, проти преси, радіо і телевізії в їх теперішньому стані і т. д.

Хто мав нагоду читати твори німецького теоретика анархізму Макса Штірнера (1806-1856) або російського анархіста Михайла Бакуніна (1814-1876), той побачить схожість ідей організації Р. Дучке з його попередниками - вчителями анархізму.

До речі, у видавництві колумбійського університету вийшла 1966 р. добре написана книжка Авріча про анархістів у Росії та в Україні. В тій праці описано також кар'єру нашого земляка Нестора Махна.

Організація Р. Дучке старається звернути на себе увагу суспільства демонстраціями на вулицях і площах, перешкоджає промовцям на вічах і лекціях, улаштовує бешкети в університетах, навіть фізично ображаючи професорів, вдирається деколи й до церков, розкидаючи свою друковану пропаганду.

Немає сумніву, що в „акцію Дучке" вмачають свої пальці комуністичні аґенти: за залізною завісою хвалять виступи цієї групи як доказ, що „Захід гниє".

Для дальшого розмаху організації Дучке в Західній Німеччині перешкодою стали виступи студентства в Польщі. Там і за найскромніші протести молоді проти диктаторського режиму партійний уряд карає тюрмами та „ламанням костей". Але в Західній Німеччині кожна організація може вільно демонструвати й протестувати, аби від того не було порушення громадського порядку.

Події в Чехо - Словаччині й Польщі (успішна й неуспішна боротьба за демократизацію) примушували членів організації Дучке порівнювати режим диктатури з демократичним ладом у Західній Німеччині, і через те активність „дучківців" підупадала.

Замах Бахмана на Дучке — це нова олива до вогню. Якщо Дучке вийде цілий з лікарні, то в очах своїх прихильників він матиме над собою сяйво „героя - мученика".

Колись партійна пропаганда зробила була „героєм-мучеником" Гітлера, що був засуджений на 4 роки тюрми за участь у повстанні в Мюнхені 9 листопада 1923 р. І світ знає, які діла учинив цей „герой - мученик", коли вийшов на волю.

Слідство покаже, що спонукало Бахмана вчинити замах на Дучке. Чи він це зробив у здоровім розсудку, чи в запамороченні? Бо після атентату Бахман почав тікати і вступив у бій з поліцією. Замаховець, що чує за собою морально - політичне оправдання своєї дії, не має потреби стріляти на поліціянтів, які виконують тільки свою повинність.

Як би там не було, замах на Дучке показує, що „бездна бездну призиває", як писав Григорій Сковорода: анархістична „лівиця" творить „позапарляментську опозицію" і викликає проти себе подібні елементи, які теж беруться „вирішати проблеми" кулями та кров'ю.

Само собою, не можна рівняти анархіста Дучке, що ширив злобу і ненависть проти всіх, з апостолом миру, любови і справедливости — пастором Кінґом. Однак, кожна спроба „переконувати" противника насильством і вбивством заслуговує на рішучий засуд і кару. Бо самовільна розправа над противниками в громадському житті — веде до руїни правопорядку і перетворює суспільне життя у війну всіх проти всіх.

П. А.

Демократичні губернатори покищо не підтримують жадного кандидата

Ст. Луїс, Мізурі. — Демократичні губернатори на окремій конференції вирішили, щоб тепер не підтримувати ні одного з демократичних кандидатів на президента. Губернатор Тексасу Коннеллі старався, щоб губернатори підтримали віце - президента Гомфрі, який в найближчому тижні зголосить свою кандидатуру на президента. Коннеллі хотів сповільнити передвиборчі успіхи сенатора Роберта Ф. Кеннеді відповідною заявою губернаторів в користь Гомфрі, але це не вдалося, бо губернатори не зобов'язалися підтримувати котрогось із кандидатів. Подібне становище зайняли і республіканські губернатори, які не підтримують покищо ні одного республіканського кандидата. Демократичні губернатори схвалили резолюцію, що вони будуть обсервувати події в найближчих місяцях і аж тоді вирішать, кого підтримувати в цьогорічних виборах. Така резолюція дозволяє кожному демократичному губернаторові зайняти таке становище до окремих демократичних кандидатів, яке йому подобається.

В. Ткач

ПЕРЕМОГА „НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМУ" В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

(2)

Так звані консервативні комуністи (їх називають сталіністами) мають у Чехо-Словаччині ще велику силу. Вони закоренились в усіх установах і організаціях. Становища втратили тільки найбільш відомі з них, маса залишається далі й усунути їх не буде так легко. Це вони вже ставлять і ставитимуть запеклий спротив поступові демократизації, спираючись при цьому на агентів Москви.

Справжнім героєм перших днів „процесу демократизації" був міністер лісництва Смрковський, який зайняв у цьому питанні найбільш рішуче становище. Він уважався за найсильнішого кандидата на нового президента республіки після Новотного. Одначе, президентом обрано ген. Свободу, який командував під час війни чеськими військовими частинами в Совєтському Союзі і який ще недавно був нагороджений високими совєтськими відзначеннями. Ім'я Смрковського раптом відійшло в тінь, і він не одержав жадного визначного посту в уряді під головуванням нового прем'єра Черніка.

Недавно закінчив життя самогубством заступник найвищого чехо-словацького суду Брестянський, якому було доручено перепровадити дослідження судових процесів під час „сталінізму". Деякі чеські часописи висловлюють сумніви щодо версії самогубства: не виключена можливість, що Брестянський упав жертвою отих колишніх сталіністів, які хочуть перешкодити виявленню правди про минулі акти терору.

На початку процесу демократизації багато говорилось про урівноправлення некомуністичних партій: соціялістичної і народної. Тепер говориться лише про „провідну ролю" комуністичної партії. Так само процес „реґабілітації" засуджених за сталінської доби мав би, як сповіщалося на початку, заторкнути не тільки комуністів, але й численних громадян - некомуністів, які відбули навіть своє віче в Празі. Але тепер про це не чути, навпаки, чуються вже голоси перестороги перед елементами, які є „проти демократичного соціялізму". І, врешті, організація чехословацьких журналістів висловила свої побоювання, що, всупереч заповідженню повної свободи преси, уже вживається певних заходів, щоб затримати часткову цензуру.

Націонал - комуністи мають одну дуже слабу сторону. Вони хочуть для своєї країни „усамостійнення" і реформ в напрямку демократизації в політичній і господарській ділянках, але залишаються таки комуністами, і тому хочуть далі мати провід в своїх руках. А до того ще, власне як комуністи, вони не можуть так легко вийти з-під впливів Москви, враховуючи і можливість репресій, включно з мілітарними, збоку цієї останньої. Якщо ж ідеться про справжню демократизацію, то вона неминучо мусить допровадити до ліквідації диктатури, а значить і до ліквідації комунізму. І тому націонал - комуністи, змушені вибирати поміж втратою влади і затриманням комуністичного ладу та союзу з комуністичною Москвою, вибирають цю другу розв'язку.

Як сказано вище, до цього часу лише Тіто зумів утриматися на шляху „унезалежнення". Справа Румунії ще остаточно не вирішена: Москва вичікує нагоди, щоб знов її приборкати. Щодо Ґомулки, то він волів завернути процес „унезалежнення" назад.

Що буде з Дубчеком? Чи доля готує йому стати другим Ґомулкою, чи другим Тітом? Це залежатиме не тільки від внутрішнього становища в Чехо - Словаччині, але й від розвитку міжнародної ситуації та від такого чи іншого наставлення Москви. Якщо ситуація в Совєтському Союзі буде далі ускладнюватися внутрішнім спротивом поневолених народів, то це збільшить шанси Дубчека в напрямку „унезалежнення".

Так чи інакше, події в Чехо - Словаччині безумовно відіб'ються на внутрішній ситуації в СССР. Приклад Чехо - Словаччини не може залишитися без впливу на рух спротиву поневолених народів в напрямку його посилення. Одне тільки є, очевидно, певним: такі події, як у Чехо - Словаччині, або такий стан, як у Румунії ледве чи можуть мати місце в Україні чи в інших неросійських республіках Совєтського Союзу.

Україна й інші неросійські республіки не мають власного війська, не мають власної незалежної адміністрації. Їх „уряди" і їх адміністративний апарат та поліція безпосередньо залежать від московського центру. Так само їх комуністичні партії є тільки провінційними філіями всесоюзної комуністичної партії. І, може, власне, тому в Україні не може бути мови про націонал - комуністичний рух — навіть такий, який мав місце в 20-х і 30-х роках.

Під цю пору рядові комуністи в Україні можуть ставити й ставлять спротив окупаційному режимові. Але націонал - комунізм можливий тільки в тих країнах, де провід комуністичної партії даної країни стає на шлях „унезалежнення" і демократизації. Це неможливе в сучасній Україні. І неможливе, мабуть, не тільки тому, що в Україні немає таких провідних комуністів, які хотіли б стати на шлях націонал - комунізму, але насамперед тому, що через об'єктивні обставини вони цього зробити не встані.

Тому визволення України прийде шляхом наростаючого всенародного спротиву в цілому Совєтському Союзі, що приведе до всенародної революції, а не шляхом процесів „унезалежнення" і демократизації, керованих українським націонал - комунізмом, якого нині в Україні немає.

(Кінець)

Степан Женецький

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ І МІЖНАРОДНИЙ РІК ПРАВ ЛЮДИНИ

У 1948 році, отже 20 років тому, держави - члени організації Об'єднаних Націй схвалили Декларацію Прав Людини, яка морально зобов'язує всі ті держави забезпечити повні права всім людям, що живуть на їх територіях. За тією декларацією кожна людина має право свобідно визнавати свою віру, говорити своєю рідною мовою, плекати свої національні традиції, свобідно висловлювати свої думки, виконувати таку працю, до якої вона здібна.

1968-ий рік проголосили ОН Міжнародним Роком Прав Людини. Головною подією цього року буде скликана Комісією охорони прав людини при ОН міжнародна конференція, яка має початися 22-го квітня в столиці Ірану, Тегерані. Ця конференція триватиме три тижні і візьмуть в ній участь представники всіх держав-членів ОН, щоб обговорити, як на ділі реалізується Декларацію Прав Людини, схвалену 20 років тому.

З Секретаріяту Комісії охорони прав людини інформують, що всі організації, які бажають внести скарги - меморіяли, що стосуються порушення Декларації окремими державами-членами ОН, можуть надсилати їх на адресу: Mr. Stephen Laudaw, Human Rights Officer, Division of Human Rights, United Nations, New York, N.Y. 10017.

Міжнародна Конференція Прав Людини в Тегерані є доброю нагодою на те, щоб там порушити справу переселених українців у Польщі. Ця Конференція — це буде свого роду міжнародний суд, який розглядатиме скарги поодиноких осіб, організацій чи національних меншин проти тих чи інших держав-членів ОН.

Насильне виселення українців Лемківщини, Надсяння, Холмщини і Підляшшя з їх рідних земель поляками — це було яскраве потоптання прав української національної меншини в Польщі. Польський комуністичний уряд безправно виселив українське населення з згаданих теренів і поселив їх на по - німецьких землях в Західній Польщі. Караючи все українське населення за воєнні дії Української Повстанської Армії на тих теренах (хоч на Підляшші УПА не діяла) поголовним виселенням, поляки застосували збірну відповідальність, що противиться міжнародним законам про охорону прав національних меншин.

Що поляки тим самим засудили переселених українців на національну смерть, свідчить той факт, що розселювано їх не компактною масою, а по кілька родин в польських селах 9-ох воєвідств. Отже, вони не мають і не можуть мати своїх церков, де могли б молитися Богові в своєму рідному обрядові. Не можуть організувати своїх шкіл, де їхні діти могли б навчатися українською мовою. Не можуть гуртуватися в своїх українських організаціях, де могли б плекати свою національну культуру.

З цього ясно, що польський уряд хоче, щоб українці в Польщі винародовилися, пополячилися і перестали існувати як окрема група, іншими словами поповнює злочин народовбивства.

Хто ж повинен виготовити скаргу - меморіял про українців у Польщі і передати її під розгляд Міжнародної Конференції Прав Людини в Тегерані?

Таку скаргу - меморіял повинна виготовити організація Оборони Лемківщини, яка гуртує в своїх рядах українських вихідців з Лемківщини. Члени цієї організації кровно споріднені з переселеними українцями в Польщі, отже тим самим вони є найбільш уповноваженими до того, щоб упоминатися прав для своїх рідних батьків, матерів, сестер і братів.

А передати чи переслати ту скаргу - меморіял до Комісії охорони прав людини, повинен Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців, як найвищий репрезентант всіх українців у вільному світі, виготовивши відповідного супровідного листа.

З уваги на те, що до 22-го квітня, коли має початися конференція в Тегерані, вже залишилося дуже мало часу, з виготовленням такої скарги - меморіялу треба поспішати.

Нам невідомо, чи Головна Управа організації Оборони Лемківщини плянує чи може вже й виготовила таку скаргу - меморіял. Якщо виготовила, то добре, коли не виготовила, то, щоб улегшити й приспішити її виготовлення — ми подамо їй таку пораду: в 1961 році автор цієї статті був виготовив меморіял, який у перекладі на англійську мову, за посередництвом і з супровідним письмом Українського Конґресового Комітету, був пересланий представникам усіх держав - членів ОН. Цей меморіял можна в цілості використати і вислати до Міжнародної Конференції Прав Людини в Тегерані, змінивши тільки адресу.

Справа передання такої скарги - меморіялу Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані дуже важлива, і цю нагоду треба конечно використати.

ПРОДОВЖИЛИ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Вінніпеґ. — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, продовжила конкурс на поетичний твір до 31 травня. Короткі поетичні твори довільної форми (вірш, сонет, елегія) слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище автора в запечатаній коверті, на адресу журналу „Жіночий Світ" у Канаді.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

ПЕТРУША

(17)

Надя придбала для бабусі Святе Письмо, друковане великими літерами по церковно-слов'янськи, так, як бабуся колись трохи навчилася від савинецького дяка. Також купила бабусі ниток та дроту, щоб коли нудно плела панчохи. Бабуся охоче взялася до панчіх. Хоч тоді вже носили фабричного виробу панчохи, бо вони були кращі, легші, тонші, Петруша запевняв, що йому в маминих панчохах приємніше ходити.

Нарешті Надя придумала принести з школи „чарівний ліхтар", яким висвітлювала для бабусі різні картинки з історії та географії. Це бабусю мало цікавило, картинки були дрібні та невиразні і в темній кімнаті вона більше дрімала, як дивилася на екран.

За кілька місяців бабуся знудилася так, що вже не могла видержати і упросила Петрушу відвезти її на Різдво до Наталі.

— На свята між дітьми веселіше, — казала.

Приїхала бабуся на своє старе насиджене місце і зараз же пустилася до господарювання. Петруші насмажила повну пательню ковбаси з салом, яку він дуже любив, хоч Надя вважала це тяжкою, некультурною стравою.

Петруша тішився, як мала дитина, виспівував собі духовні і всякі інші пісні, хоч мав негарний голос, але у Наталі це нікому не вадило.

— Золотая волюшка мнє мілєй всєво, — говорила бабуся. Цього речення вона навчилася від тих гостей, що приходили до Наді і все плакалися на утиски. З цієї іронічної уваги сміялися всі, а Петруша по-старому розповідав усякі сміховинки та жарти.

Бабуся звичайно нікому не скаржилась і не нарікала, Боже борони, на Надю (вона ж її сама вибрала для Петруші), оповідаючи про свої враження та про порядки в домі свого сина, хвалила Надю, але за тою хвалою всім у родині було ясно, що бабуся не поділяє Надиного хазяйнування і її поглядів.

— Де ж таки? Петруша стільки заробляє, а не може собі ані з'їсти до смаку, що йому подобається!

Наталя пояснила бабусі, що Надя це робить задля здоров'я, а не з ощадности. Хоч в дійсності була вона дуже ощадною і незабаром купила собі дім з великою садибою, а пізніше власне підприємство: копальню вугілля.

Петруша багато жертвував на всякі добродійні справи, широко підтримував українські видавництва, передплачував українську пресу, а також дуже клопотався про бабусине здоров'я, бо з роками у неї все більше боліла нога, і їй тяжко було ходити.

Привозив Петруша до бабусі різних лікарів, нарешті повіз її до Києва, де вона якийсь час лежала в клініці. Там трохи підлікували, але зовсім вилікувати було неможливо. Цілком заборонили всяку працю, всяку наснагу, і Петруша уговорив бабусю хоч на час приїхати до нього, щоб спокійно якийсь час полежати, щоб не відкрилася рана на нозі.

Але за пару місяців бабуся знов засумувала так, що Петруша мусів одвезти її до Наталі, де вона й дожила свого віку, ввесь час працюючи, бо не було їй нічого так противне, як бездіяльність, головне як свідомість, що вона є для когось тягарем. Вона мала свої звички і свої потреби, які ніколи не дозволяла виконувати для себе іншим. Наприклад, завжди свою білизну прала собі сама, запевняючи, що в загальному пранні її білизна зажовкне, і їй гидко буде таку білизну вдягати. І дійсно, їй вдалося обійтися без сторонньої допомоги до самого кінця.

Померла спокійно, тихо, величаво . . . Коли хотіли написати Петруші, щоб приїхав, або покликати лікаря, запротестувала:

— Не треба, дайте мені спокій, уже приходить, нарешті, моя пора. Слава Богу! Дотерпіла я свій час, дозвольте мені спокійно відійти . . . Віддихала все рідше й рідше, і тихо, тихо відійшла у вічність . . .

Була вже тоді революційна доба. Залізничне сполучення було перерване, і Петруша не міг приїхати навіть на похорон. Тим більше журився за своєю так глибоко шанованою, достойною матусею.

Внаслідок революції всі мастки сконфісковано. Більшість приватних копалень у Донбасі належала бельгійцям. Вони поспішили завчасу від'їхати, не чекаючи для себе нічого доброго.

Але Петруша не втікав, він поводився з робітниками справедливо, спускався разом з ними в копальню, чого не робив ніхто з вищого персоналу, не кажучи вже про власників. Робітництво це вміло оцінити. Копальня була сконфіскована, але Петруша й надалі працював на своєму підприємстві, поки внаслідок воєнних подій праця не спинилась.

Петруша уже був старий, мав близько 70 літ і доживав віку з Наталею, спостерігаючи всі наслідки революційної праці російської інтелігенції, тієї праці, до якої і він з Надею чимало спричинився.

В останні роки Петруша все більше займався філософією. Його улюбленим філософом був Сковорода, і не раз оповідав Петруша, що хотів би скінчити свої дні подібно, як скінчив Григорій Савич. А власне, коли цей філософ відчув, що наближається кінець, узяв лопату, пішов на цвинтар, з останніх сил викопав собі яму, повернувся додому, ліг на ліжко, поклав собі в головах свої твори і віддав Богові душу.

Такий кінець здавався Петруші ідеалом. До останнього моменту нікого не обтяжувати.

Коли й Петруша відчув, що кінець його близько, пішов на прощу на Чернечу гору, там, де стоїть старовинний монастир. Гора висока, йти на верх треба три верстви. Повернувшись після останнього покаяння, Петруша був дуже втомлений, ліг відпочити і тихо, тихо заснув навіки . . .

А була це великодня ніч...

„Серце чисто созижди во мні, Боже, і дух прав обнови во утробі моїй".

(Кінець III частини)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО о. ІРИНЕЯ

Прочитала в „Свободі" з 15-го березня ц. р. прекрасну статтю Лесі Лисак „На хвалу Божу", що була присвячена о. Іринеєві. Стаття глибоко мене зворушила.

На жаль, авторка не подала прізвища о. Іринея, і, коли то була мова про о. Іринея Готру, ЧСВВ, а я маю певний доказ, що то справді так, то хочу повідомити, що о. Іриней Готра живий і здоровий.

Дякуючи Всевишньому, перебув каторги двох воєн (останньою було 8-річне заслання на Сибір) і 1963 року щасливо прибув до Америки. Живе він у монастирі оо. Василіян в Глен Ков, Ню Йорк.

Марія Смець
(Рідна сестра о. Іринея Готри)
Голлівуд, Каліфорнія.

Польський відділ радіостанції „Вільна Европа" передає програми про події в Україні

Мюнхен. — Одна з наймогутніших радіостанцій у вільному світі „Вільна Европа", яка надає програми до народів країн-сателітів, останніми місяцями звернула увагу на переслідування культурних діячів в Україні і в програмах польською мовою надала вже цілий цикль матеріялів на цю тему. Ще у місяці листопаді 1967 року польська редакція передала вістки про переслідування літературознавця і критика Івана Дзюби, якого режим позбавив членства в АН УССР і який, важко хворий, залишивсь на волі, та працює... коректором при якомусь третьорядному журналі. Довгу програму про незаконний судовий процес над Святославом Караванським та його законні вимоги негайно припинити русифікацію українців і всіх неросійських народів в СССР передала „Вільна Европа" 23-го січня 1968 р. Програму надавалось двічі, можливо на прохання слухачів з Польщі. У лютому і на початку березня „Вільна Европа" передала декілька програм, базованих на одержаних з України і з Мордовії документах, а також голоси закордонної преси проти переслідування українців на їх рідній землі. В одній із авдицій докладніше подано розповідь про журналіста Святослава Чорновола, його книжку „Лихо з розуму" та про домагання українських інтелектуалістів з-поміж молодої ґенерації, які вони висувають Москві.

Шикаґо, Ілліной

ПІДГОТОВА ДО ВІДЗНАЧЕННЯ СОТИХ РОКОВИН УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ

Якраз минає сто літ від заснування найстаршої і першої середньої школи міста Львова й Галичини. Вона згуртувала в своїх рядах найкращих педагогів і учнів галицької землі, що були переємниками ідей о. Маркіяна Шашкевича та його наслідників. Обидві гімназії дали ряд визначних мужів — духовників, професорів, політиків, науковців, мистців, лікарів, учителів, правників, військовиків, кооператорів та інших суспільно-господарських діячів. Не було ні одної ділянки життя в Галичині, в якій не брали б живої участи кол. професори чи учні - абсольвенти цієї школи, справжньої „Альма Матер" всього українського середнього шкільництва.

Не забули про столітній її ювілей кол. професори й виховники. Завдяки ініціятиві мґра Івана Костюка постає Ювілейний Комітет під патронатом Високопреосвященнішого Архиєпископа Кир Івана Бучка, кол. учня й катехита УАГ, складений з кол. професорів та абсольвентів. Комітет поставив собі за мету гідно провести відзначення століття цієї школи святковими сходинами та Ювілейною Товариською Зустріччю на Союзівці 28 - 29 вересня ц. р. і видати пропам'ятну книгу - альманах.

По більших скупченнях нашого поселення відбулися або відбуваються такі місцеві сходини кол. випускників УАГ, щоб перевести на місці їх реєстрацію, відсвяткувати цей ювілей та прийти з моральною і матеріяльною поміччю Ювілейному Комітетові в реалізації ним наміченого пляну.

І тут в Шикаґо 27 квітня в суботу в год. 7 вечора в домівці спорт. Т-ва „Леви" при 2353 В. Шикаґо Аве. відбудуться перші інформаційні сходини всіх кол. професорів й абсольвентів УГА. Тому проситься всіх кол. абсольвентів обох гімназій повідомити своїх колеґ, виготовити списки з адресами знаних абсольвентів УГА на терені міста Шикаґо й околиці та прийти на ці сходини.

Нехай великі заслуги УГА — нашої Ювілятки не підуть намарне! Нехай праця наших катехитів, професорів, учнів та абсольвентів залишиться тривкою пам'яткою для майбутніх поколінь.

Д-р Павло Сениця (Зв'язковий в Шикаґо Центр. Комітету для відзначення Століття УГА у Львові).

Рочестер, Н. Й.

З ДІЯЛЬНОСТИ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Хотілося б поділитися з шановними читачами газети „Свобода" дечим з діяльности Школи Українознавства при парафії св. Покрови УАПЦ в Рочестері. Школа існує вже понад 10 літ, і чимало нашої української молоді пройшло й проходить курс навчання з українознавства. Найголовніше це, що учням прищеплюється любов до України, та усвідомлюється про українське походження, традиції, про українську культуру на фундаменті рідної Української Церкви, найбільшої святині побожного українського народу.

Школа виконує ці обов'язки, завдячуючи самовідданости педагогічного персоналу: пань М. Борисенко, А. Карабіневичевої, В. Потужної та А. Сірик. Директором школи є настоятель парафії о. прот. М. Чернявський. Школа має постійну підтримку і допомогу Батьківського Комітету на чолі з його головою В. Андрієнко. Навчання в школі відбуваються щосуботи по 4-5 годин, включаючи сюди і години співу, що його навчає інж. С. Гейслер.

Кілька разів в році школа влаштовує свої імпрези та приймає участь і у загально-громадському національному житті. Остання з таких імпрез — це участь школи в Академії на честь Т. Шевченка, що її влаштував місцевий Відділ УККА в неділю 10 березня. Завдячуючи наполегливій праці вчителів школи, під мистецьким керівництвом пані А. Карабіневич, школа виконала на Академії монтаж „Дорога до слави" на тлі гарних співів відомої співачки-солістки пані П. М. Ванжа, яка чудово виконала „Заповіт" і „Думи мої" ... Виступ Школи було сприйнято бурхливими оплесками учасників Академії, які вщерть виповнили залю. Треба відмітити виступ на цій Академії і кол. ученицю нашої школи — панну О. Боднар, яка дуже гарно відспівала „Ой, не світи, місяченько" муз. М. Лисенка, та „Ой, три шляхи" муз. Я. Степового під акомпаніямент п. У. Бадинської. Панна Оля Боднар своїм чудовим виглядом і милим співом чарувала публіку, яка винагородила її бу-рею рясних оплесків. Маймо надію, що панна Оля Боднар колись з'явиться на сцені Метрополітальної Опери.

Оля Боднар

В Шевченківськім святі, яке влаштував УККА, брали участь школярі: В. Гарлан, Н. Тимочко, Б. Сірик, Б. Боднар, Л. Кущ, А. Гарлан, Л. і А.Прокопенки та В. Прокопенко.

Тепер Школа готується до Великодних Свят-гаїлок. Бажаємо нашій дорогій молоді багато успіхів, а педагогічному персоналові терпіння у вихованні та навчанні молоді, бо на неї покладаємо всю нашу надію.

А. Карабіневич

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНА СТУДІЯ В ПАРИЖІ

Париж. — Музично-драматична Студія під мистецьким керівництвом відомого оперового співака Мирослава Скали-Старицького закінчила 5 років діяльности. В студії навчаються мистецтву співу і театральної гри українці та французи. Значних успіхів досягли: Одарка Андріїшин, Уляна Чайківська, Ляриса Вітошинська, Василь Бідник, Данило Ганяк, із французьких студентів — тенор Рене Тавера і баритон Жерард Дозат. У концертовій програмі молодих співаків є уривки з опер Моцарта, Пуччіні, Ваґнера й ін., велика частина опери Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм", українською мовою.

МОЛОДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ ПРО „КОБЗАР" Т. ШЕВЧЕНКА

З нової збірки Івана Гнатюка „Повнява", що вийшла ц. р. в Києві:

„Н столі
На самотній скатертині
Лежала книга —
як святиня:
Людські надії і жалі.
Його не міг
Ніхто,
не вмивши рук,
Узяти,
Бо він — святий,
казала мати,
Він смерть народу переміг!"

Пленум ЦК КПУ виніс „Постанову" проти „нездорових розмов і провокативних чуток"

Київ. — Стривожена подіями в Польщі, Чехо-Словаччині і Румунії імперська Москва розпочала наступ на внутрішньому фронті, в напрямку ще одного „перевиховування громадян СССР". Сигналом до такого наступу була нещодавня промова генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва в Москві, в якій він накидавсь на націоналізм, адже в СССР має всі права лише російський великодержавний шовінізм. 1-го квітня в Києві спішно скликали Пленум ЦК комуністичної партії УССР, а 2-го квітня „Радянська Україна" опублікувала „Постанову Пленуму ЦК КП УССР", в якій названо сотні „гріхів" на полі так зв. ідеологічної роботи в Україні. Там, між ін., сказано: „В агітаційно-пропагандистській роботі не завжди враховується складність міжнародного становища, недостатньо викриваються підступні дії імперіялістичних ідеологів, спрямовані проти нашої країни, всього соціялістичного табору. Мають місце факти, коли партійні організації вчасно не дають рішучої відсічі проявам буржуазної ідеології, слабо вивчають настрої окремих груп населення, гостро не реагують на різного роду нездорові розмови, провокаційні чутки". В найновішій, сталінського типу, постанові, кілька разів підкреслюється необхідність посиленої боротьби з „проявами буржуазної ідеології", до якої зараховують природню людську любов до своєї землі й народу. Підкреслено також неможливість ідеологічного мирного співіснування між комуністами і вільним західним світом: „Необхідно постійно виховувати радянських людей в дусі пролетарського інтернаціоналізму та радянського патріотизму, всемірно підвищувати політичну пильність комуністів, усіх трудящих, давати рішучу відсіч проявам буржуазної ідеології, завжди виходити з того, що між комуністичною і буржуазною ідеологією ніколи не може бути мирного співіснування".

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА АНУЛЮВАВ ту частину так званого Ліндберґового закону з 1934-го року, в якій дозволяється карати карою смерти тих осіб, які викрадають людей. Цей закон схвалив був Конґрес тому, що Бруно Гавптман викрав був сина полковника Чарлза А. Ліндберґа, національного героя, який в 1927 році перший перелетів був Атлантик, з Америки до Европи. Гавптман замордував був сина славного летуна і за це згинув був 3-го квітня 1936-го року, засуджений до смертної кари в Трентоні, Н.Дж. Від того часу 6 осіб були засуджені до смертної кари за подібні злочини. Тепер Найвищий Суд ЗСА вирішив, що закон про смертну кару за викрадення особи і спричинення її смерти противиться конституції цієї країни.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 9-го березня 1968 року в Рудні, коло Львова, Україна, відійшла від нас у Вічність по короткій недузі на 95-му році життя наша Найдорожча

МАМА, ТЕЩА і БАБУНЯ

бл. п. КСЕНЯ з ЦЄПКІВ ГЕВАК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ з участю о. Дмитра Кулика відбулися в дні 11-го березня 1968 р. на місцевий цвинтар.

В глибокому смутку:
СТЕПАНІЯ з ГЕВАКІВ ЗЕЛІНСЬКА — дочка
ЛОНГИН — зять
ОРЕСТ із дружиною МІЛДРЕД — внуки
Дочки, сни і внуки в Україні і Польщі

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мойого Найдорожчого, Незабутнього МУЖА

бл. п. Д-ра ВОЛОДИМИРА РОМАНА АВДИКОВСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві СВ. ЮРА при 7-ій вул. в НЮ ЙОРКУ

в Світлий Понеділок, 22 квітня 1968 р.

Перша Служба Божа о годині 7:45 рано

Друга співана Служба Божа о год. 10 рано на яку запрошує Рідню, Приятелів і Знайомих в непотішному смутку

дружина МАРІЯ

У неділю, 14 квітня 1968 року, о год. 2-ій ранку в м. Рочестері, Н. Й. відійшла з цього многотрудного життя на Вічний Спочинок, після довгої і тяжкої хвороби, наша Незабутня ДРУЖИНА і вірний Друг на протязі 38 літ

Паніматка КЛАВДІЯ ЧЕРНЯВСЬКА

ПОХОРОН Покійної відбудеться у середу, 17-го квітня 1968 року на нашому цвинтарі в Саут Баунд Брук, Н. Дж., в годинах між 12-1 по пол.

Доводячи до відому всіх Друзів й Знайомих про цю сумну подію, прошу молитов за її вічний спокій. Вічна їй Пам'ять!

У глибокому смутку
муж Покійної — Прот. М. ЧЕРНЯВСЬКИЙ

ВДАРМО У ВЕЛИКИЙ ДЗВІН ТРИВОГИ

(В 125 РІЧНИЦЮ ВІД ДНЯ СМЕРТИ О. МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА)

7 червня цього року промине точно 125 років, як відійшов у вічність один із духових світочів українського народу, який зберіг цьому народові свою поезію рідну мову та своєю творчістю показав йому серед темної ночі шлях, куди треба прямувати до своєї цілі, самозбереження, розвою та поступу. Молодий студент, а опісля священик, відрив своєму народові нову епоху літератури та історії, сторінку відродження та всенародної єдности, який став на західньоукраїнських землях предтечею великого Шевченка, а народ назвав його своїм Пробудителем.

На всіх континентах нашої землі українці плекали пошану до свого духового Батька. У Вінніпегу вдячні сини поставили йому в сторіччя від дня його смерти величавий пам'ятник, яким постійно опікується Товариство „Рідна Школа". В 150-Річчя від дня народження Маркіяна Шашкевича створено у Вінніпегу Заповідник Маркіяна Шашкевича та стала систематично появлятись „Шашкевичіяна", збірник присвячений життю, творчості і культові цієї небуденної людини. В Канаді та в інших країнах українського поселення іменем Маркіяна Шашкевича були названі десятки читалень, шкіл та народніх інституцій. В 1961 р. з нагоди 150-Річчя відбулися у вільному світі великі врочистості, якими вшановувано цього безстрашного борця за права рідної мови, який за це право наложив власним життям, бо відійшов серед злиднів на 32 році свого життя.

На Україні в тому часі ці святкування відбулися тільки в Підлиссі, місці народження Поета й у Львові, де спочивають тлінні останки Маркіяна, на Личаківському цвинтарі відбувся тільки „траурний мітінг". При цьому видано декілька менших брошур. З ходу святкувань так і видно було, що були сили, які придушували горіння сердець для свого Пробудителя. Не дозволено на традиційні прощі на Білу Гору, де рік річно збиралися селяни, робітники, інтелігенція враз зі священством в поклоні перед Маркіяном. Не дозволено на масові святкування в сільських та міських клюбах. Що більше, вже тоді побіч великого Маркіянового Хреста на Білій Горі виднілa могутня тріянгуляційна вежа, яка заслонювала велич Маркіянової пам'ятки. Мимо цього склалося враження, що комуністична влада буде толерувати українського Поета-Відродителя.

Недавно після ювілейних святкувань в Україні стали приходити звідтам до редакції „Шашкевичіяни" тривожні вісті. Прямо було неймовірним, коли прийшла буля вістка, що з Личаківського цвинтаря зник нагробник М. Шашкевича. Відвідувачі з Канади не доставали дозволу поїхати на Білу Гору та до Підлисся. З книгарень і бібліотек стали зникати твори Маркіяна та пам'ятні брошури, листівки тошо. Такі вісті ми призбирували і не публікували, бо побоювались теж провокацій.

Тим часом, коли Україною стала котитися русифікаційна політика червоних господарів Кремля, коли поетів письменників, журналістів стали засилати на довгорічні тюрми та концтабори тільки за те, що вони ставали в обороні рідного слова на своїй землі, коли світ на Заході заговорив про „культурний вандалізм" КҐБ та партійних чинників в тюрмах та концтаборах над політичними в'язнями, прийшли на Захід потверджені вістки, чк ці самі тирани вільного слова та свободи намагаються знищити не тільки діло Маркіяна, але теж і його самого.

Сьогодні авторитетно подаємо українській спільноті до відома, що пам'ятник Маркіяна з Личаківського цвинтаря був усунений і був актом спрямованим проти української культури. На рішучу вимогу деяких українських діячів, які не побоялись репресій, пам'ятник повернено, але з ушкодженням. Для прикриття цього ганебного вчинку, русифікатори видумали легенду, що пам'ятник „вкрали торговці".

Одночасно віднотовуємо другий ганебний вчинок русифікаторів. В місяці серпні 1966 року по довгих стараннях був поставлений у Львові, коло Осолінеум пам'ятник - погруддя Маркіяна, яке простояло там тільки один тиждень. Це погруддя з бетону, роботи скульптора Д. Крвавича, валяється сьогодні, на Личаківському цвинтарі.

Щоб знищити культурні надбання в Підлиссі, зокрема Музей й Архів М. Шашкевича, який був створений в 1961 р. зусиллями Львівського Університету, Районний відділ відмовив фінансової допомоги на вдержування цього „Шашкевичівського кутка". Такими і подібними ганебними вчинками, що стоять на рівні статтей кримінального закону зустрічатиметься 125 - Річчя смерти Того, що дав себе цілого народові для його життя і поступу. Робиться це тоді, коли Кремль підписує та відзначує 20 - річницю проголошення Універсальної Декларації Людських Прав. Наш обов'язок — довести до відома ці злочини до сумління вільних людей на всіх континентах. Хай вони скажуть в обороні тих, які не можуть себе боронити. Вдармо у великий дзвін тривоги. Заапелюймо до наших урядів, щоб піднесли ці питання на міжнародному форумі.

„ШАШКЕВИЧІЯНА" і ЗАПОВІДНИК Маркіяна Шашкевича у Вінніпегу

В. ДІДЮКА ПЕРЕВИБРАНО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нових членів і цією цифрою під оглядом висоти забезпеченевої суми та в пропорції до скількости приналежних Відділів, знову поставила себе на видне перше місце.

Перед звітуванням голови Окружної Управи, секретар прочитав протокол із попередніх Зборів, який теж прийнято без поправок, а мгр Є. Мастикаш — як голова Контрольної Комісії, подав присутнім до відома, що книговедення Окружної Управи ведеться зразково, фінансова господарка у світлі перевірки є солідна й чиста, бо Округа не диспонує жадними фондами, тому вносить пропозицію, з уваги на гарні організаційні осяги Округи, уділити членам Окружної Управи абсолюторію з признанням.

У дискусії, в якій забирали голос: д-р К. Ващук, І. Курман, М. Дутчак, В. Остап'як, Я. Ковальчук, І. Мельник, мгр. Я. Підгородецький, мгр. Є. Мастикаш, В. Шаран і М. Хомин, заторкнено багато загальних проблем УНСоюзу в Канаді та поставлено вимогу до членів Головного Уряду УНСоюзу з Канади поробити всі заходи на річному засіданні цього Уряду, щоб дискутовані питання були включені в програму тих річних нарад. В дискусії заторкнено м. і. такі питання як: 1) „Канадійську Союзівку", 2) Купно дому УНСоюзу в Торонто, 3) Видавання „Канадійської Трибуни" УНСоюзу в українських канадійських тижневиках, 4) Частіші проголошування про УНСоюз у Канаді в українських радіопередачах, 5) Справа приналежности Округи до КУК і багато інших.

У склад нової Управи ввійшли: голова — В. Дідюк, заступники голови — О. Максимів і І. Мельник, секретар — В. Піньковський, касир — С. Вовк, прес реф. — мгр. Я. Підгородецький. Члени Управи: В. Зацерковний, П. Сахаревич, В. Шаран, Я. Бурій, пастор В. Давидюк, М. Хомин, І. Курман. Контрольна Комісія: голова — мгр. Є. Мастикаш, заст. голови д-р К. Ващук, С. Куца, М. Дутчак і Гр. Нога — члени.

Покликаний до слова заст. гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії Б. Зорич поінформував, на основі статистичних цифер Асекураційного Департаменту з Оттави, про асекураційний рух, його фінанси і ріст членства в Канаді, які збільшуються з кожним роком на високі мільйони майна й членства, випередивши відсотково далеко наш союзовий ріст членства в Канаді. Доповідач накреслив всі здобутки наших Відділів в Канаді за 1967-ий рік, висказав признання цим союзовим діячам, що мали ліпші результати праці, але теж і заговорив про неактивність певного процентy секретарів, що є байдужі на заклики, листи і прохання Гол. Канцел. УНСоюзу, чи його Кан. Канцелярії.

Голова Окружної Управи В. Дідюк подав до відома програму праці на 1968-ий рік, закликаючи до активности, зусиль і справжньої відданости організаційним змаганням. Винесено ряд постанов, які відносяться до збільшення активности і здобуття 650 членів упродовж 1968-го року.

Акту вручення для Округи Почесної Плакетки на руки голови Округи В. Дідюка довершив Б. Зорич. При церемонії вручення стояли члени Окружної Управи, заслужені секретарі і організатори Округи, що зорганізували поверх 25 нових членів упродовж 1967-го року: пані Софія Куца, пані Анна Бурій, (в неприявності), Василь Шаран, пастор В. Давидюк, Яків Бурій, Всеволод Піньковський і Богдан Зорич одержали з рук голови Округи п. В. Дідюка почесні плякети і додаткові зірки..

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го КВІТНЯ, 1968 р.:

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 371, о год. 7:30 веч. в залі УНДому при 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Проситься Членів платити вкладки на зборах. — Мгр. І. Оверко, предс.; С. Стеців, заст. предс. М. Герус, касир; Ю. Баранюк, секретар.

СУБОТА, 20-го КВІТНЯ, 1968 р.:

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 156, о год. 7:30 веч. Просимо, щоб всі Члени були присутні. — В. Новак, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, о год. 7-ій веч. в приміщенні Укр. Демократичного Клюбу, 2376 Грилінґ вул. Проситься всіх Членів прийти на збори і заплатити вкладки. — М. Бориськевич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Звичайні місячні збори Б-тва св. Юрія, Відд. 239, від год. 3:30 до 4:30 в Домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin вул. — Д-р Вол. Ґалан, предс.; Мих. Ковальчук, секретар.

В КНИГАРНІ „СВОБОДА" МОЖНА ЗАМОВИТИ:

Преосв. Андрій САПЕЛЯК: Українська Церква на II Ватиканському Соборі	$5.00
Соломон І. ГОЛЬДЕЛЬМАН: Жидівська національна автономія в Україні 1917-1920	2.70
Василь БАРКА: Жовтий князь — повість	3.00
Лихо з розуму (Портрети двадцяти „злочинців") Збірник матеріялів уклав Вячеслав ЧОРНОВІЛ. Третє доповнене видання.	6.00
DOBRIANSKY Lev: The Vulnerable Russians	5.95
PRYCHODKO Nicholas: Story Road to Freedom	5.95
JOHN KOLASKY: Education in Soviet Ukraine — Soft cover	3:50
Hard cover	6.00

Належність чеками і поштовими переказами слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5984. Починають шукати...

— Хто ж ви можете бути? — дивувався Бішоп. — Я Тарзан -- відповів пан джунглів. — Можливо, що я зможу вам помогти, якщо маєте клопоти . . .

— Клопотів досить! — вигукнув Зукофф. — Моя зірка артистка зникла . . . Можливо, що її вже вбито!

— Так тоді на що ми чекаємо? — відповів мавполюд. — Негайно почнімо шукати!